

A2.3

**Bune practici privind
dezvoltarea competențelor profesionale
in corelatie cu progresul tehnologiilor avansate cu accent pe domeniile
programelor de studii vizate de proiect,
cariera de avocat.**

LEGISLAȚIE

Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Legea privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat EN

Hotărârea Consiliului UNBR nr. 64/2011 pentru adoptarea Statutului Profesiei de Avocat

Hotărârea Consiliului UNBR nr.268/2017 privind aprobarea Codului deontologic al Avocatului Român

Decizia Comisiei Permanente a UNBR nr. 1486 privind Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană

Ghidul Barourilor și al Ordinilor de Avocați privind libera circulație a avocaților în interiorul Uniunii Europene RO

Constituția României

Codul Penal

Codul de Procedură Penală

Codul Civil

Codul de Procedură Civilă

Codul Fiscal

Codul de Procedură Fiscală

Legea contenciosului administrativ

Codul Muncii

Baroul Bucuresti a fost inființat în anul 1831. În prezent, el este cel mai numeros barou România, incluzând peste 10.000 de avocați in exercițiu, ceea ce reprezintă aproape jumătate din numarul total al avocaților din întreaga țară.

Baroul București este condus de un Consiliu format din 17 membri/consilieri, coordonat de Decanul Baroului .Decanul baroului și cei doi prodecani sunt inclusi in acest numar. Fiecare consilier coordonează activitatea unui anumit domeniu/resort de activitate. Consiliul este ales pentru o perioadă de 4 ani. Actualul Consiliu al Baroului București este ales pentru mandatul 2023-2027

In România, profesia de avocat este una din cele 15 profesii liberale înscrise în Uniunea Profesiilor Liberale din România.

Profesia de avocat este reglementată de Legea 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și de Statutul profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare aduse acestora, în scopul de a răspunde schimbărilor survenite în domeniul juridic din România și necesității de aliniere la standardele europene de practică ale acestei profesii.

Potrivit Legii 51/1995 și Statutului profesiei de avocat, avocații din România își desfășoară activitatea în 41 de barouri (corespunzătoare celor 41 de unitați teritorial-administrative), membre ale Uniunii Naționale a Barourilor din România/U.N.B.R.

Fondat la 30 septembrie 1831 și reorganizat la 24 iunie 1865, în urma adoptării primei Legi privind organizarea corpului de avocați (decembrie 1864), Baroul din București (de Ilfov, cum s-a numit inițial) a reprezentat nucleul în jurul căruia s-a afirmat și s-a manifestat profesia de avocat în România.

De-a lungul istoriei sale, Baroul a cunoscut mai multe etape de dezvoltare; între 1831 și 1865 s-au născut premisele organizării moderne, perioada 1865-1921 a reprezentat epoca formării și afirmării, urmată de cea a reîntregirii și consolidării (între cele două războaie mondiale), de restriștea din timpul regimului comunist, renașterea post-1989 și integrarea europeană.

Bara românească a strălucit începând de la București și radiind de aici în întreaga țară – maeștrii precum: Aristide Pascal, Constantin Bozianu, G. Vernescu, D. Gianni, dintre cei mai vechi, Nicolae Titulescu, Take Ionescu, C.G. Dissescu, Toma Stelian de la sfârșit de veac XIX și început de secol XX, Istrate N. Micescu, „prințul avocaților români”, Dem. I. Dobrescu, Radu D. Rosetti, Petre Pandrea, din „epoca de aur” interbelică, Paul Vlahide, Nicolae Cervenii, Victor Anagnoste din ultimul pătrar de veac, fără a numi din generațiile de astăzi, spre a nu risca a greși prin omisiune – au purtat nemuritorul titlu de membru al Baroului București.

“O justiție perfectă nu poate fi concepută fără respectarea valorilor, a principiilor fundamentale, nu poate fi imaginată în afara unei societăți care mai înainte de a fi dreaptă trebuie să fie una civilizată. Societatea întemeiată pe principiile statului de drept este un deziderat. Garanția statului de drept nu poate fi întemeiată decât pe o justiție echitabilă, imparțială și eficientă. Înfăptuirea actului de justiție nu ar fi posibilă fără trei actori importanți, implicați în desăvârșirea lui, cu roluri diferite, dar indispensabili unii altora. Cum ar fi să se pronunțe o hotărâre care nu ar fi dată de judecători, o acuzare ce nu ar fi construită de procurori și o apărare care să nu fie garantată de avocați?

Relațiile dintre cele trei profesii generează standarde de conduită, bazate pe legi scrise, dar și pe unele pentru care nu s-au tipărit încă imperative, pentru care morala și probitatea, responsabilitatea și etica profesională sunt calități, trăsături ce se recomandă a fi păstrate, respectate de orice slujitor al dreptății, indiferent de

tipare. Legăturile ce se stabilesc între actorii menționați generează drepturi și impun rigori care, deși nu pot fi încadrate în limite exacte, nu pot fi nesocotite, ignorate.

Inteligența artificială nu poate înlocui avocații și consilierii juridici. Inteligența artificială poate analiza documente juridice și poate ajuta la identificarea practicii judiciare sau doctrinei relevante, la redactarea de acte juridice, dar activitățile care implică consultanță juridică personalizată, asistarea și reprezentarea în instanță și negocierile sunt zone unde oamenii sunt indispensabili.

Inteligența artificială (IA) se referă la replicarea proceselor de gândire umană prin mașini, în special prin sisteme informatice. Aceste procese includ învățarea (dobândirea de informații și reguli pentru utilizarea informațiilor), raționamentul (utilizarea regulilor pentru atingerea concluziilor aproximative sau definite) și auto-corecția. Aplicații specifice ale IA includ sisteme expert, recunoașterea vorbirii și vizuală, precum și procesarea limbajului natural (PNL).

Inteligența artificială poate ajuta avocații și consilierii juridici în activitatea de documentare, de gestionare a documentelor, de redactare a unor documentelor legale și în gestionarea calendarului. Inteligența artificială poate analiza un volum mare de documente și poate ajuta la găsirea rapidă a informațiilor necesare economisind astfel timp.

Multe aspecte ale profesiei de avocat depind însă de judecata umană, de abilitatea de a înțelege și interpreta nu doar legea, ci și contextul unui caz.

Un avocat poate identifica un punct slab în argumentele părții adverse pe care inteligența artificială ar putea să nu îl observe, își poate ajusta strategia de apărare în timp real ținând cont și de reacțiile adversarului sau ale judecătorului investit cu soluționarea cauzei.

Avocații sunt supuși unui set strict de reguli etice și legale, inclusiv privind confidențialitatea informațiilor. Există riscul ca tehnologia să nu protejeze complet informațiile sensibile sau să nu respecte pe deplin reglementările juridice și etice. Avocații sunt adesea implicați în negocieri, unde comunicarea non-verbală, abordările psihologice și flexibilitatea în negocieri joacă un rol esențial.

În multe cazuri, soluțiile juridice nu sunt doar despre aplicarea riguroasă a legii, ci și despre crearea unor acorduri favorabile pentru părțile implicate. **Inteligența artificială poate ajuta în analiza datelor și predictibilitatea rezultatelor, dar abilitățile de mediere și negociere, pledoariile în fața instanțelor de judecată, rămân esențiale pentru un avocat.**

Cu ocazia cercetării prealabile disciplinare salariatul nu poate fi asistat de inteligența artificială, acesta poate fi asistat doar de un avocat, consultat extern specializat în legislația muncii sau/și de un reprezentant al organizației sindicale. Avocatul sau consultantul extern specializat în legislația muncii acordă angajatului cercetat disciplinar pe lângă consultanță juridică specializată și sprijin emoțional.

Inteligența artificială, nu va putea înlocui avocatul care acordă asistență juridică în faza de urmărire penală.

Inteligența artificială nu poate înlocui complet un avocat, un expert în legislația muncii sau un consilier juridic, dar atunci când nu ai acces la aceștia, inteligența artificială poate oferi informații generale, poate genera și analiza documente juridice, căuta și analiza jurisprudență, poate explica termenii legali pe înțelesul tuturor. Inteligența artificială poate ajuta cu informații și întrebări pe care să i le adresezi avocatului.

Această nouă eră a inteligenței artificiale în domeniul juridic ridică întrebări semnificative despre viitorul profesiei de avocat, impactul asupra eficienței și preciziei activității juridice și modul în care aceasta poate influența accesul la justiție. De asemenea, ridică probleme etice și provocări de reglementare pe măsură ce societatea avansează în această tranziție tehnologică. Prin urmare, este esențial pentru profesioniștii în domeniul juridic, studenții la Drept și decidenții politici să înțeleagă în profunzime aceste schimbări, să preconizeze evoluțiile viitoare și să se pregătească corespunzător.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale IA în practica juridică este capacitatea sa de a automatiza sarcini repetitive și consumatoare de timp, cum ar fi redactarea documentelor juridice. Instrumentele de IA pot genera automat documente standardizate, cum ar fi contracte, cereri și alte documente juridice, pe baza unor

șabloane și informații introduse de utilizator. Aceasta nu doar că eficientizează procesul de redactare, dar reduce și riscul de erori umane.

Exemple de platforme și instrumente IA pentru Avocați

Mai multe platforme și instrumente de IA sunt deja disponibile pentru profesioniștii juridici, fiecare având scopul de a facilita diferite aspecte ale practicii juridice:

a) ROSS Intelligence: Utilizează PNL pentru a răspunde la întrebări juridice cu informații extrase din cazuri, legislație și doctrină.

b) Lex Machina: Oferă analize predictive și insights despre litigii bazate pe date istorice, ajutând avocații să elaboreze strategii bazate pe statistici.

c) Contract Express: Automatizează crearea de documente juridice, permițând personalizarea rapidă a contractelor și altor documente legale.

Inteligența artificială permite o transformare semnificativă în eficiența activității juridice, permițând avocaților să se concentreze pe aspectele strategice și interpretative ale cazurilor lor. Prin automatizarea sarcinilor repetitive și consumatoare de timp, cum ar fi cercetarea juridică și redactarea documentelor, IA generează economii valoroase, permițând profesioniștilor juridici să aloce mai mult timp clienților și altor activități cu impact semnificativ.

Deși beneficiile adoptării IA sunt clare, există provocări semnificative și limitări în aplicarea sa. O provocare majoră este necesitatea unei înțelegeri profunde a tehnologiei din partea avocaților, pentru a putea evalua corect rezultatele furnizate de către instrumentele de IA. De asemenea, există riscuri legate de dependența excesivă de tehnologie, precum pierderea unor abilități fundamentale de cercetare și analiză juridică. În plus, problemele de etică și confidențialitate asociate cu gestionarea datelor sensibile de către sistemele de IA rămân preocupări sistemice.

Efectele IA asupra cererii pentru servicii juridice tradiționale

Introducerea IA în practica juridică are potențialul de a schimba dinamica pieței serviciilor juridice. Pe de o parte, automatizarea poate reduce costurile și poate face serviciile juridice mai accesibile unui public mai larg. Pe de altă parte, există îngrijorări că IA ar putea diminua cererea pentru anumite tipuri de muncă juridică, în special pentru sarcinile standardizate și repetitive. Totuși, adoptarea IA oferă, de asemenea, avocaților oportunitatea de a-și extinde serviciile și de a oferi consultanță mai sofisticată, valorificând analizele și predicțiile avansate furnizate de către IA.

Adoptarea tehnologiei IA în practica juridică ridică numeroase aspecte etice, în special în legătură cu confidențialitatea datelor, imparțialitatea și responsabilitatea. Instrumentele de IA pot accesa și analiza o cantitate enormă de date personale și sensibile, ceea ce pune presiune pe profesioniștii juridici să asigure protecția acestor informații. De asemenea, algoritmiile pot avea reguli încorporate care ar putea influența rezultatele analizelor juridice și deciziile, ceea ce necesită o atenție meticuloasă pentru a asigura tratamentul echitabil al tuturor părților implicate.

În prezent, reglementările specifice privind utilizarea inteligenței artificiale în domeniul juridic sunt în mare parte incipiente sau absente, lăsând un vid legislativ în ceea ce privește supravegherea și stabilirea standardelor de calitate și etică. Există o necesitate stringentă de a elabora un cadru legal care să orienteze utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale (IA), protejând totodată inovația și progresul tehnologic. Acest cadru ar trebui să cuprindă aspecte esențiale precum transparența algoritmilor, posibilitatea de auditare, asumarea responsabilității în caz de erori sau prejudicii, precum și garantarea respectării drepturilor fundamentale.

Un aspect esențial al eticii inteligenței artificiale (IA) în domeniul juridic este stabilirea clară a responsabilității atunci când se folosesc astfel de tehnologii. Avocații și firmele de avocatură trebuie să înțeleagă în profunzime modul de funcționare al instrumentelor IA și să fie pregătiți să își asume răspunderea pentru deciziile luate cu asistența acestora. De asemenea, promovarea transparenței în utilizarea IA este esențială pentru a cultiva încredere și a facilita acceptarea și adoptarea pe scară largă a acestor tehnologii în practica juridică.

Pe măsură ce tehnologia IA devine din ce în ce mai sofisticată și mai integrată în practica juridică, putem anticipa o transformare continuă a modului în care sunt prestate serviciile juridice. IA va permite avocaților să analizeze date la o scară și cu o viteză care anterior nu erau posibile, oferind perspective și predicții mult mai exacte. Se așteaptă, de asemenea, că IA va crea noi domenii de practică juridică, cum ar fi dreptul tehnologiei avansate și etica IA, în timp ce domenii tradiționale vor necesita transformări semnificative pentru a rămâne relevante.

Pentru a rămâne relevanți în era IA, avocații vor trebui să-și extindă setul de competențe. Pe lângă competențele juridice tradiționale, vor fi valorizate competențele în analiza datelor, înțelegerea algoritmilor și etica tehnologică. Educația juridică și formarea profesională continuă vor juca un rol crucial în pregătirea avocaților pentru aceste noi cerințe, asigurând că sunt pregătiți nu doar pentru a utiliza tehnologia IA, ci și pentru a contribui la dezvoltarea și reglementarea acesteia.